

Sør-Rogaland tingrett - Dom - TSRO-2024-47855

Instans	Sør-Rogaland tingrett – Dom
Dato	2024-09-10
Publisert	TSRO-2024-47855
Stikkord	Strafferett. Hensynsløs atferd. Ytringer. Omsorgsunndragelse. Straffeloven § 261 første ledd og § 266. EMK artikkel 8 og 10.
Sammendrag	En kvinne ble dømt for hensynsløs atferd etter å ha publisert krenkende og sjikanerende innlegg på sosiale medier om to barnevernsansatte og en advokat. Hun ble også dømt for omsorgsunndragelse etter å ha hjulpet en 16-åring med å rømme fra en barnevernsinstitusjon. Straffen ble satt til fengsel i 60 dager, hvorav 30 dager ble gjort betinget. Straffen var en fellesdom med et tidligere brudd på § 266. Hun ble også dømt til å betale oppreisningserstatning til de fornærmede. (Sammendrag ved Lovdata)
Saksgang	Sør-Rogaland tingrett TSRO-2024-47855 (24-047855MED-TSRO/TSTA).Anket til Gulating lagmannsrett LG-2024-168024.
Parter	Påtalemyndigheten (politiadvokat Fride Wirak og politiadvokat Ingvild Anfinsen Sandal) mot A (advokat Maria Strømmen Lile).
Forfatter	Nestleder/tingrettsdommer Ørjan Andre Grønlid.Meddommere: Jan Ove Heggheim og Siri Hermine Nymo.

Innholdsfortegnelse

Sør-Rogaland tingrett - Dom - TSRO-2024-47855.....	1
Innholdsfortegnelse.....	2
Rettens vurdering:	4
I Kort om tiltalte, sakens problemstilling og konklusjon	4
II Nærmere om skyldspørsmålet.....	5
Tiltalebeslutningen post I.....	5
Tiltalebeslutningen post II a) og c)	6
Tiltalebeslutningen post II b) og tilleggstiltalebeslutningen	7
III Straffespørsmålet.....	9
IV Erstatningsspørsmålet	10
V Sakskostnadsspørsmålet. Avslutning.....	11

A er født [00.00.2002] og bor i [adresse2]. Etter ordre fra Rogaland statsadvokatembeter, er hun ved tiltalebeslutning fra Politimesteren i Sør-Vest av 21.05.2024 satt under tiltale ved Sør-Rogaland tingrett for overtredelse av:

I Straffeloven § 261 første ledd

for urettmessig å ha unndratt den mindreårige fra noen som hadde omsorgen etter [barnevernloven](#). Tilsvarende gjelder der det er fattet vedtak om omsorgsovertakelse etter [barnevernloven § 4-8](#), [§ 4-12](#), [§ 4-24](#) eller [§ 4-29](#) eller der begjæring om slike tiltak er sendt fylkesnemnda etter [barnevernloven § 7-11](#), eller der det i en akutsituasjon er iverksatt midlertidig vedtak etter [barnevernloven § 4-6 annet ledd](#), [§ 4-9 første ledd](#), [§ 4-25 annet ledd annet punktum](#) eller [§ 4-29 fjerde ledd](#).

Grunnlag:

Søndag 6. oktober 2022 cirka kl. 16.30 i [adresse1], etter forutgående planlegging, hjalp hun B å forlate [barnevernstjeneste] ved organisering av reise bort derfra, samt ved å gi B husrom, til tross for at hun visste at B var under barnevernstjenestens omsorg.

II Straffeloven § 266

for ved skremmende eller plagsom opptreden eller annen hensynsløs atferd å ha forfulgt en person eller på annen måte krenket en annens fred.

Grunnlag:

- a. Søndag 11. desember 2022 formentlig i [adresse2], publiserte hun et bilde av barnevernansatt C på sin facebook-profil, sammen med følgende tekst hvor navnet og arbeidsforholdet til C fremgår:

«Jeg vil nevne to saker der barnevernansatt C i [barnevern] har begått grov tjenesteforsømmelse. Jeg mener, det er egentlig rart at en barnevernansatt ikke blir stilt til ansvar eller får strafferettslige konsekvenser for de sakene som går dårlig. Den handler om barn som får livet sitt ødelagt. Den første saken var C involvert i «G»-saken, som har fått medieomtale fra [avis], som nok de fleste har lest.

(...)

Barnevernansatten, C har vært involvert i flere saker der barn har fått livet sitt ødelagt. Må ikke noen være strafferettslig tilregnelig også når det gjelder barnevernansatte? For hvis en sykepleier feilmedisinerer en pasient, mister hun lisensen til å praktisere sykepleie. Hvorfor mister ikke en barnevernsarbeider som begår grove forseelser lisensen til å drive uetisk arbeid?» Facebook-profilen har over 4000 følgere.

- b. Torsdag 1. juni 2023 formentlig i [adresse2], publiserte hun et innlegg på hennes Facebook-profil, som har over 4000 følgere. I innlegget sto det: «Den engasjerte advokaten D forsvarer overgrepssdomte, og er selv overgrepssdomt for voldtekt av mindreårige barn. Han har fortsatt advokatbevilling og jobber i [advokatfirma]. Han er dømt tre ganger, først for overgrep mot 14, 15 år gamle jenter. Annen dom mot vold og bedrageri. Den siste dommen i 2007 for uanstendig oppførsel og seksuell trakassering mot en kvinne endte med 25 dagers fengsel. D hadde fått advokatbevillingen i 2014. Dessverre er det advokater som mister bevillingen for langt mindre alvorlige forhold, og D, som er dømt for flere overgrep, er ikke fratatt advokatbevillingen. Vær sikker på at det er den typen advokat du ønsker skal representere deg i saken din. Dom blir vedlagt nedenfor. (...)».

Noe senere samme dag endret hun innlegget slik at navnet til D ble erstattet til «Xxxx». Videre endret hun «voldtekt» til «seksuell omgang». Hun la ved et bilde av D, hvor ansiktet var sladdet.

- c. Søndag 27. august 2023 formentlig i [adresse2], publiserte hun et innlegg på hennes Facebook-profil, som har over 4000 følgere. I innlegget navnga hun E, sammen med en oppsummering av et politiavhør av E. Avslutningsvis i innlegget skrev hun at «E, du er grunnen til at familien min ble ødelagt. Folk vet nøyaktig hva du gjorde, og det er normalt å være redd i din situasjon. Du har brutt loven». Videre skrev hun at «Det er du som burde mistet stillingen til å jobbe i barnevernet

og som fosterhjem og bli dømt og fengslet for det du gjorde».

Videre er hun ved tilleggstiltalebeslutning fra Rogaland statsadvokatembeter av 05.08.2024, satt under tiltale samme sted for overtredelse av:

Straffeloven § 157 første ledd

for ved rettsstridig atferd overfor en aktør i rettsvesenet å ha opptrådt slik at det er egnet til å påvirke aktøren til å foreta eller unnlate en handling, et arbeid eller en tjeneste i forbindelse med en straffesak eller en sivil sak.

Grunnlag:

Til tid og på sted som beskrevet under tiltalebeslutningen av 21.05.2024, post II b, publiserte hun innlegget som er beskrevet der. D ble sykemeldt som følge av publiseringen, noe som førte til at han måtte frasi seg oppdraget som forsvarer i straffesaker som var berammet til 2. oktober, 23. oktober, 7. november 2023 og 2. januar 2024. Videre måtte han frasi seg oppdraget som advokat i sivil sak med saksnummer 23-097421ASD-GULA/AVD1.

Hovedforhandling ble holdt ved tingrettens lokaler i Sandnes 29. og 30. august 2024. Tiltalte møtte og erkjente seg ikke skyldig etter samtlige tiltaleposter.

Advokat Svein Kjetil Lode Svensen møtte som oppnevnt bistandsadvokat for fornærmede D og som privatengasjert bistandsadvokat for fornærmede C og E.

Aktoratet la ned påstand om at tiltalte dømmes i samsvar med tiltalebeslutningen til fengsel i fem måneder som en fellesstraff etter [straffeloven § 82 første ledd](#) med Gulating lagmannsretts dom av 16.02.2024. Videre la aktor ned påstand om at tiltalte idømmes sakskostnader etter rettens skjønn.

Bistandsadvokaten la ned påstand om at tiltalte dømmes til å betale fornærmede D, C og E oppreisningserstatning fastsatt etter rettens skjønn.

Forsvarer la ned påstand om at tiltalte frifinnes, subsidiært at hun anses på mildeste måte.

Rettens vurdering:

I Kort om tiltalte, sakens problemstilling og konklusjon

I Gulating lagmannsretts dom av 16.02.2024 er tiltalte innledningsvis under rettens bemerkninger beskrevet slik:

Tiltalte er 21 år. Hun ser på seg selv som en barnevernaktivist og menneskerettighets- forkjemper som setter søkelys på kritikkverdige handlinger fra barnevernets side overfor barn og unge. For å oppnå oppmerksomhet om slike forhold har hun bl.a. publisert innlegg og videoer på sosiale medier, både i Facebook-gruppen «barnevernet vil vi ha fullstendig fjernet», egen Facebook-profil og på YouTube. Bakgrunnen for tiltaltes engasjement på dette feltet, er hennes egen barnevernssak. Ifølge tiltalte ble hun flyttet fra hjemmet ved akuttvedtak da hun var ca. 15 år gammel, og var senere underlagt omsorgsovertakelse i fire måneder før hun ble tilbakeført til hjemmet.

Tiltalte er i dag 22 år. For øvrig har hun i retten bekreftet at lagmannsrettens beskrivelse av henne fra februar i år, er riktig og dekkende for hennes virksomhet og bakgrunn.

Gjerningsbeskrivelsen, de faktiske grunnlagene i tiltalebeslutningene, er ikke bestridt av tiltalte. Med unntak for følgen beskrevet i tilleggstiltalebeslutningen, er det heller ikke bestridt at tiltalte har forholdt seg som beskrevet i tiltalebeslutningene med forsett. Spørsmålene i saken er dermed først og fremst om handlingene overskrider terskelen for, og utgjør en overtredelse av, de nevnte straffebestemmelsene.

Retten er kommet til at det ikke foreligger overtredelse av [straffeloven § 157 første ledd](#). Konklusjonen er med andre ord at tiltalte frifinnes for tilleggstiltalebeslutningen. For øvrig domfelles hun overensstemmende med postene i tiltalebeslutningen. Det avsie fellesdom etter [straffeloven § 82 tredje ledd](#) med forholdene i Gulating lagmannsrett dom av 16.02.2024, og hensynstas straffeutmålingen hva som er passende straff ved samtidig pådømmelse av alle forholdene.

Endelig har retten funnet vilkårene for oppreisningserstatning oppfylte for de tre fornærmede i tiltalebeslutningens post II, og utmålt en rimelig oppreisningserstatning til hver for voldte tort og smerte og krenking eller skade av ikke-økonomisk art.

II Nærmere om skyldspørsmålet

Tiltalebeslutningen post I

B er født [00.00.2006], og var i oktober 2022 16 år gammel. Hun har bodd i fosterhjem siden hun ble født. Omsorgen for henne ble overtatt av det offentlige ved [barnevern] ved Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker i Rogaland sitt vedtak av 06.02.2008. Etter tiltakende vanser flyttet hun imidlertid ut av fosterhjemmet og i beredskapshjem i desember 2021. I Statsforvalteren i Rogalands vedtak av 05.12.2022, i tilsynssak med [barnevern] etter klage fra B, fremgår det at:

Fra og med Bs første flytting til beredskapshjemmet og fram til Statsforvalteren mottok klage på oppholdet på [barnevernstjeneste], har B flyttet 7 ganger. Dette i en periode fra 07.12.21 – 04.05.2022 (ca. 5 mnd). Hun har i denne perioden hatt varierende lengde på oppholdene i henholdsvis beredskapshjem og i ulike barnevernsinstitusjoner. Noen av oppholdene har vært av kortere varighet, i underkant av en uke. Det er ulike årsaker til de hyppige flyttingene til B. Det har imidlertid vært en gjennomgående tilbakemelding fra B at hun ikke har orket å bo der hun har flyttet og hun har bedt barneverntjenesten om å finne et nytt tiltak til henne. Det har også vært vanskelig for både beredskapshjemmene og institusjonene å ivareta henne. Hun har stukket av, har vagabondert, har fått kontakt med fremmede og har skaffet seg ulovlige rusmidler over nett.

[...]

Bufetat tilbakemeldte at de ikke hadde et egnet tiltak til B her i regionen på dette tidspunktet og at tiltak utenfor fylket da måtte vurderes. Barneverntjenesten ønsket at B skulle bo i nærheten av familien og sitt øvrig nettverk og de jobbet derfor parallelt med å finne en annen løsning for B. De valgte å tilby B opphold i [barnevernstjeneste].

Barneverntjenesten søkte også om barnebolig til B via [legekontor] 14.02.2022. De fikk avslag på denne søknaden 23.05.2022.

Statsforvalteren konkluderte med at [barnevernstjeneste] – ikke er et tiltak hjemlet i [barnevernloven § 4-14](#), og verken er fosterhjem eller barneverninstitusjon godkjent etter [barnevernloven § 5-8](#). B var med andre ord der ikke plassert i et lovlig eller gyldig plasseringstiltak, og Statsforvalteren konkluderte dermed med at heller ikke iverksatt tvangsbruk var i tråd med gjeldende regelverk.

Tiltalte har forklart at hun ble kontaktet av B, som ba om hjelp og mente seg utsatt for maktmisbruk på institusjonen. Dette var en tid før hendelsen i tiltalebeslutningen, og tiltalte var blitt bedre kjent med og hadde besøkt B flere ganger før rømmingen den 6. oktober 2022. Målet var å hjelpe B bort og flyttet fra [barnevernstjeneste]. B selv har forklart seg om forholdet i tilrettelagt avhør på Statens barnehus i Stavanger den 22.11.2022. Avhøret er spilt av for retten med lyd og bilde, og retten legger Bs forklaring om hendelsesforløpet til grunn som hevet over rimelig tvil. B har forklart at hun og tiltalte planla hvordan hun kunne rømme for [barnevernstjeneste]. På grunn av flere tidligere rømninger, ble hun passet godt på, og fikk ikke gå utenfor institusjonen uten følge. De hadde planlagt at hun skulle rømme i forbindelse med en frisørtime noen dager tidligere. Da hadde tiltalte møtt opp ved frisøren, men følget som var med henne fra institusjonen passet for godt på, og det hadde derfor ikke lyktes dem å stikke av.

Den 6. oktober hadde de avtalt at B skulle spørre om å få gå ut og lufte seg utenfor institusjonen rundt kl. 16.30. Tiltalte var på jobb til 16.00, så de måtte vente til etter det før hun kunne hjelpe henne med å stikke av. Planen var å komme seg bort, og dersom hun ble stanset og holdt tilbake med makt, skulle tiltalte filme og publisere opptaket på nett. B fikk gå ut som planlagt, og selv om en av personalet på institusjonen hadde observert tiltalte utenfor, hadde hun fått lov å gå bort og si noe til tiltalte. De la da på sprang bort fra stedet og personalet, fant en buss og tok bussen hjem til tiltalte. Deretter reiste de videre til en bekjent av tiltalte, der tiltalte hadde ordnet med at B kunne overnatte. De regnet med at institusjonen ville lete etter henne hjemme hos tiltalte, og det var derfor et poeng at B ikke skulle være hos tiltalte. B kjente imidlertid ikke denne tredjepersonen og ville ikke

være der over natten. Det hadde derfor endte med at det reiste tilbake til tiltalts hjem ut på natten. Heller ikke der fant imidlertid B roen, og midt på natten hun hadde stukket av også fra tiltalte. Hun hadde gått rundt litt i byen, før hun ble påtruffet av sin far som var ute og lette etter henne, og så hadde hun blitt med hjem og sovet hjemme, før hun returnerte til [barnevernstjeneste]. Det er opplyst at unndragelsen fra [barnevernstjeneste] varte om lag åtte og en halv time.

Tiltalte har hatt et fast forsett om å hjelpe B å unndra seg oppholdet på [barnevernstjeneste], og har både støttet og solidarisert seg med henne psykisk, blant annet ved å planlegge rømninger, samt møte opp og være sammen med henne når hun stakk av. Videre har tiltalte ordnet med husrom til B for at hun ikke skulle bli funnet og for å holde henne bort fra [barnevernstjeneste] og barneverntjenesten. Tiltaltes handlinger holdt sammen, overskrider etter rettens oppfatning den nedre terskelen for «unndrar» eller «holde unndratt» etter lov. Omsorgsunndragelsen er ikke kvalifisert, verken gjentatt eller alvorlig, men det er heller ikke et vilkår når det er tale om unndragelsen fra noen som har omsorgen etter [barnevernloven](#), slik som er tilfellet her, jf. [Ot.prp. nr. 22 \(2008–2009\) side 422](#) og [Prop. 46 L \(2011–2012\) kapittel 6 side 35](#).

Når noen har omsorgen etter [barnevernloven](#), er det derimot et tilleggsvilkår at omsorgsunndragelsen må være «urettmessig». Dersom vedtaket om at [barnevern] overtar omsorgen for B er ugyldig, vil med andre ord unndragelsen fra omsorgen til barneverntjenesten neppe være urettmessig. For øvrig gjelder de alminnelige grunnvilkårene for straffeansvar, nemlig at det ikke må foreligge nødrett eller nødverge, jf. [straffeloven §§ 17 og 18](#). Det er i saken her verken påberopt nødrett, nødverge eller at omsorgsovertakelsesvedtaket er ugyldig. Spørsmålet er imidlertid om unndragelsen likevel må anses rettmessig – ikke «urettmessig» – i og med plasseringsstedet [barnevernstjeneste] ikke var godkjent barneverninstitusjon etter [barnevernloven § 5-8](#) jf. [§ 4-14](#), og således ikke et lovlig eller gyldig plasseringstiltak.

Etter rettens oppfatning gjør ikke den manglende godkjenning av plasseringstiltaket omsorgsunndragelsen av B rettmessig. [barnevern] kommune hadde omsorgen og ansvaret for B etter gyldig vedtak, som B utvilsomt ble unndratt og holdt borte fra, og kommunen fratatt muligheten for å utøve, i og med tiltaltes handlinger. Selv om valg av plasseringsalternativ og -sted for B ikke var godkjent, kvalifiserer unndragelsen fra barneverntjenesten utvilsomt heller ikke som nødrett eller nødverge etter loven.

Etter dette domfelles tiltalte overensstemmende med tiltalebeslutningens post I.

Tiltalebeslutningen post II a) og c)

Tiltalte har tilstått å ha publisert bilder og tekst slik som beskrevet i tiltalebeslutningen post II a) og c). Publiseringen har skjedd på hennes Facebook-side med «4,9 k venner». Profilen hennes er åpen, og siden er med andre ord tilgjengelig for enhver. Bakgrunnen for publiseringen er som beskrevet innledningsvis, hennes virksomhet som barnevernaktivist og menneskerettighetsforkjemper som setter søkelys på kritikkverdige handlinger fra barnevernets side overfor barn og unge. Hun mener det er gjort feil og ulovligheter fra barneverntjenestens side i de sakene som hun har omtalt i bokstav a) og c), og at det har offentlig interesse å belyse. Målet er å få oppmerksomhet om sakene. Som det fremgår av gjerningsbeskrivelsen, er imidlertid ikke søkelyset bare eller først og fremst rettet mot barnevernet, men mot enkeltindivider i barnevernet, med fullt navn og bilde, og beskyldninger om feil og ulovligheter.

Bestemmelsen om «hensynsløs adferd» i [straffeloven § 266](#), ved å ha forfulgt eller krenket en annen persons fred, har vidt anvendelsesområde. Det er utvilsomt at publiseringer på internett kan rammes, jf. for eksempel [HR-2021-237-U](#). Retten har samme forståelse av bestemmelsen som redegjort for i Gulating lagmannsretts dom mot tiltalte av 16.02.2024, med videre henvisninger til lovforarbeider og høyesterettspraksis. Bestemmelsen er satt til vern om «sinnetts integritet, dets krav på ro». «Dagliglivets små krenkelser faller utenfor». «Hensynsløs er en ganske sterk karakteristikk og vil iallfall som oftest forutsette at adferden helt klart er moralsk forkastelig». Vurderingen må «foretas konkret, og omstendigheter som tid, sted og fornærmedes individuelle forhold vil få betydning ved bedømmelsen». Det er først når det hensynsløse «går markert ut over slike ubehageligheter som alminnelig menneskelig samkvem regelmessig kan føre med seg», at fredskrenkelsen er straffbar. Det er ikke et vilkår at krenkelsen er rettet direkte mot fornærmede, så lenge fornærmede faktisk blir kjent med krenkelsen og det er omfattet av tiltaltes forsett.

Tiltalte har aldri møtt eller snakket med C, men forklart at hun kjenner til blant annet G-saken og C gjennom samtaler med berørte og tilgang til ulike barneverndokumenter. Fornærmede C, som var fagleder i barneverntjenesten og ikke saksbehandler med egne saker, og heller ikke avdelingsleder eller barnevernsjef

med beslutningskompetanse, har forklart at hun ikke vet hva tiltalte sikter til når hun skriver «grov tjenesteforsømmelse» eller «grov forseelse» i G-saken. Hun har aldri gjort, vært anmeldt eller fått korreks eller advarsel i sin jobb, og hadde heller ikke noe særskilt ansvar eller rolle i G-saken, ut over at den tilhørte avdelingen hvor hun jobbet. Hun har i ettertid opplevd å bli konfrontert og spurt om hva dette gjelder, både fra kollega og fra ukjente som har tatt kontakt. Hun oppfattet de grunnløse påstandene som tiltalte publiserte, som trakassering og uthenging av henne personlig, og det har medført både stress, bekymring og søvnproblemer i hverdagen.

Fornærmede E har forklart seg om omfattende netthets på alle sosiale medier etter gjentatte publiseringer av hennes navn og bilde gjort av tiltalte. Hun opplever å bli holdt ansvarlig for tiltaltes egen barnevernsak og for beslutninger tatt av fylkesnemnda og barnevernsjef, og usanne beskyldninger om lovbrudd eller forhold som burde medføre tap av jobb og fengselsstraff. I tillegg kommer trussel om at hun burde være redd. E har forklart at publiseringen av usannheter og trusler, og at det gjøres gjentatt over lang tid, er svært belastende og umulig å forsvare seg mot. Det blir allment kjent og spredt, og går ut over og ødelegger både i forhold til jobb, barn og familier hun skal jobbe med, og i forhold til egen familie, barn og kjente. Hun har forklart seg både om angstanfall, konsentrasjons-, hukommelses- og søvnvansker som følge av tiltaltes handlinger, og har valgt å skifte stilling flere ganger i håp om å få fred. Sist har hun jobbet som beredskapshjem, men opplevd at barn plassert hos henne har fått kjennskap til innleggene til tiltalte og blitt usikre og måtte trygges. Hensynsløsheten til tiltalte går med andre ord tidvis også ut over de mest sårbare barna.

Etter rettens oppfatning er publisering for nærmere 5 000 venner og med åpen profil på internett, av grove beskyldninger mot navngitte og avbildede enkeltpersoner, alene på grunn av utførelsen av deres yrke og arbeid, klart moralsk forkastelig og en fredskrenkelse som går markert ut over slike ubehageligheter som i alminnelighet må tåles og aksepteres i dagens samfunn. Innleggene bærer mest preg av sjikane og forfølgelse mot enkeltmennesker, enn av å være kritikk mot et system, eller mot barnevernet som offentlig myndighetsutøvelse, eller frimodige ytringer om statsstyrelsen eller om menneskerettighetsbrudd. Fornærmede har ingen reell mulighet for å beskytte seg eller gå i rette med sjikanen. Tiltalte har videre vært klar over at publiseringene mest sannsynlig vil avstedkomme ytterligere beskyldninger og nedsettende og krenkende bemerkninger i kommentarfeltet. I retten har hun imidlertid gitt uttrykk for at det er forhold som ligger utenfor hennes ansvar og som er henne uvedkommende. Selv om det bare er selve innlegget, den enkeltstående ytring, fornærmede holdes ansvarlig for etter tiltalebeslutningen, spres og deles det ukontrollert. Reelt utgjør med andre ord publiseringen en stadig og pågående krenkelse og forfølgelse over lengre tid. Tiltalte har heller ikke senere fjernet innleggene. Det er utvilsomt at publiseringen er gjort forsettlig, og retten er heller ikke i tvil om at tiltalte holdt det som sikkert eller mest sannsynlig at innleggene kom til fornærmedes kunnskap.

Endelig mener retten at fredskrenkelsene og sjikanen mot de fornærmede, klart ikke er vernet av [Grunnloven § 100](#) og [EMK artikkel 10](#) og hensynet til ytringsfriheten. Hensynet til ytringsfriheten, må avveies mot den enkeltes rett til personvern, som også er beskyttet i [Grunnloven § 102](#) og [EMK artikkel 8](#). For personer som ikke har posisjoner i politikk eller samfunnsfunksjoner for øvrig, står personvernet sterkt i avveiningen mot ytringsfriheten, og særlig må det gjelde når det er tale om stigmatiserende beskyldninger og nedsettende ytringer om enkeltpersoner.

Konklusjonen er at tiltalte er skyldig og skal domfelles overensstemmende med tiltalebeslutningen post II a) og c).

Tiltalebeslutningen post II b) og tilleggstiltalebeslutningen

Advokat D har ikke noen tilknytning til eller oppdrag for barnevernet, men er ifølge tiltalte satt søkelyset på fordi han er dømt i sak med mindreårige eller barn som fornærmede. Videre har tiltalte forklart at hun mener det hun skriver om fornærmede har offentlig interesse, og særlig for de som vurderer å engasjere D som advokat. Når hun senere samme dag endret innlegget og fjernet Ds navn, samt endret «voldtekt» til «seksuell omgang», var det etter råd fra noen som hun ikke har ville opplyse hvem var i retten. Samtidig la hun ved profilbilde av fornærmede, kopiert fra hjemmesiden til [advokatfirma], der ansiktet var sladdet. Kjennskapen til advokat D og hans bakgrunn har hun fra en side på internett, men hun har ikke ville opplyse fra hvilke nettsted. Det er opplyst for retten at informasjonen om D allerede var publisert, blant annet på en side kalt nabovarsel.no, men at dette ikke var en åpen, tilgjengelig side, men en betalingside.

Fornærmede har forklart at det stemmer at han er tidligere straffet, men aldri for voldtekt slik som først publisert av tiltalte. Han ble domfelt for overtredelse av [straffeloven § 196](#), seksuell omgang med barn under 16 år, da han selv var rundt 20 år. Han er senere domfelt slik som beskrevet av tiltalte i innlegget. Til tross for dette, har han senere fullført utdanningen som jurist, og startet å jobbe som juridisk rådgiver eller rettslig medhjelper hos [advokatfirma]. Samme sted ble han etter hvert autorisert som advokatfullmektig, før han i 2016 – altså over 25 år etter overtredelsen av [straffeloven § 196](#) og etter tre år som advokatfullmektig – fikk advokatbevilling. D har forklart at Tilsynsrådet for advokatvirksomhet var gjort kjent med og hadde full tilgang til hans tidligere dommer, i tillegg til ordinær politiattest, ved behandling av søknaden om bevilling. Han stilte også i samtale eller intervju med tilsynsrådet i forbindelse med søknaden.

Selv om det har vært noen spørsmål, og hans bakgrunn har vært omtalt på internett før, har fornærmede forklart at det eksploderte da tiltalte publiserte sitt innlegg på Facebook. Han druknet i spørsmål og henvendelser, og raskt også ufine og sjikanøse henvendelser. Det kom for eksempel henvendelser eller spørsmål om en måtte være pedofil for å jobbe i [advokatfirma]. Spørsmålene, henvendelsene og sjikanen spredde seg og nådde raskt familien, kollega og klienter, og var av slikt omfang at han etter to dager fant å reise fra landet for å komme seg bort. Etter noen uker komme han tilbake, men oppmerksomheten og sjikanen fortsatte, og etter samtale med lege og psykolog, ble han sykemeldt fra 01.08.2023 og har vært sykemeldt siden. Fornærmede har forklart og det er dokumentert for retten at han på grunn av sykemeldingen måtte frasi seg oppdraget som forsvarer og prosessfullmektig blant annet i sakene nevnt i tilleggstillalebeslutningen. Han er fortsatt i dag usikker på fremtiden og vurderes for videre ytelser fra NAV. Han gjorde et forsøk på å komme tilbake i arbeid igjen i juni, men det gikk dårlig. Han klarer ikke fokusere og konsentrere seg, sover ikke og er alltid bekymret – «går på jobb med hjertet i halsen» – for hva som møter ham i jobben som prosedyreadvokat, fra motparter og advokater, media, dommere og andre. Han er bekymret for hvordan hans bakgrunn skal bli brukt eller gå ut over advokatfirmaet eller klienter han jobber for, og det preger jobbutførelsen hans.

I motsetning til for C og E, innholdet innlegget om advokat D ikke uriktigheter, med unntak for karakteristikken av den ene dommen som voldtekt. Publisering av disse forholdene sammen med identifisering av fornærmede med navn og bilde, gjør likevel at innlegget utvilsomt er hensynsløst, slik retten ser det. Forholdene ligger langt tilbake i tid, straff er ferdig sonet og fornærmede har i ettertid både fullført nødvendig utdanning og er av rette myndighet vurdert til å oppfylle vilkårene for advokatbevilling. På denne bakgrunn mener retten hensynsløsheten tiltalte gjøre seg skyldig i ved å identifisere fornærmede, går markert ut over det som en i alminnelighet må regne med og tåle av dagliglivets små krenkelser. Fornærmedes krav på ro, er ved dette er utvilsomt krenket, og selv om målet eller hensikten for tiltalte ikke først og fremst har vært å krenke fornærmede, men å varsel eventuelle klienter, er det utvilsomt at hun har vært seg bevisst hensynsløsheten ved publiseringen. Hun har videre holdt det som sikkert eller mest sannsynlig at innlegget kom til fornærmedes kjennskap og ville innebære en fredskrenkelse.

Samtidig er det imidlertid på det rene at tiltalte ikke har hatt noe kjennskap til de forskjellige straffesakene og den sivile saken, hvor fornærmede var henholdsvis oppnevnt forsvarer og prosessfullmektig, og som han måtte frasi seg på grunn av sykemeldingen. Det er dermed også på det rene at tiltalte, til tross for rettsstridig atferd overfor en aktør i rettsvesenet, ikke har hatt forsett om å påvirke fornærmedes handlinger «i forbindelse med» verken disse sakene eller noen annen konkret sak. Det er heller ikke aktørene som sådan, deres person, som har fått et særskilt vern i og med [straffeloven § 157](#), men deres handlinger og den offentlige interessen knyttet til deres handlinger, arbeid eller tjeneste i forbindelse med en eller flere bestemte saker, jf. for eksempel [Rt-2007-439 avsnitt 20](#). Det er med andre ord for overtredelse av [straffeloven § 157](#) ikke tilstrekkelig å opptre rettsstridig overfor en aktør i rettsvesenet, i tillegg må vilkårene i bokstav a) eller b) være oppfylt og omfattet av tiltaltes forsett, jf. dekningsprinsippet i [straffeloven § 22](#). Riktig nok kan motarbeiding av rettsvesenet skje også før det «formelt» sett foreligger en sak, jf. [Ot.prp. nr. 40 \(1999–2000\) side 107](#), men den rettstridige adferden må likevel være knyttet til, eller skje «i forbindelse med» et konkret saksforhold, eller eventuell fremtidig sak, for at det skal være tale om motarbeiding av rettsvesenet.

Når det gjelder forholdet til ytringsfrihet og avveiningen mellom [Grunnloven § 100](#) og [EMK artikkel 10](#) på den ene siden, og retten til personvern etter [Grunnloven § 102](#) og [EMK artikkel 8](#) på den andre, er vurderingen litt annerledes for D enn for C og E. Konklusjonen er likevel den samme. Heller ikke D har posisjoner i politikk eller samfunnsstyrelsen, men har vært prosessfullmektig og forsvarer i saker med stor medieinteresse og har uttalt seg og kommentert offentlig omkring sakene og rettsspørsmål i nasjonal media. Spørsmål om vilkårene for å få advokatbevilling og Tilsynsrådets praktisering av vilkårene, herunder også i fornærmedes sak, er videre utvilsomt spørsmål om «statsstyret» og nærme kjernen av det som er vernet av [Grunnloven § 100](#) og [EMK](#)

[artikkel 10](#). Samtidig mener imidlertid retten at identifiseringen av fornærmede i denne sammenheng, og som her med navn og bilde, faller utenfor det ytringsrommet som er «påkrevd ut fra pluralisme, toleranse og fordomsfrihet som en forutsetning for demokratiet», jf. for eksempel EMD Handyside v. the UK [[EMD-1972-5493](#)]¹ § 49. Ytringsfriheten skal primært beskytte meninger – meddelelse og mottakelse – av opplysninger og ideer, mens ytringer som utelukkende har som formål å fornærme fort vil falle utenfor bestemmelsens anvendelsesområde, jf. EMD Rujak v. Croatia [[EMD-2010-57942](#)]¹, §§ 27, 29. Det må videre gjøres en «fair balance» mellom de generelle samfunnsinteressene og individets interesser i det enkelte tilfellet, og i denne vurderingen ses hen til ytringens bidrag til samfunnsdebatten, arten og rekkevidden av inngrepet, hvorvidt det er alternative måter å oppnå formålet på, og betydningen av andres rettigheter som ytringen kan ha grepet inn i, jf. EMD Frasila and Ciocirland v. Romania [[EMD-2003-25329](#)]¹, § 54. I tilfellet her er de andre interessene fornærmedes rett på personvern og privatliv etter [EMK artikkel 8](#), som retten altså har funnet å veie klart tyngre enn samfunnsinteressen i tiltaltes ytring.

Konklusjonen er at publisering av disse forholdene sammen med identifiseringen av fornærmede med navn og bilde på hennes åpne facebookside, er hensynsløs adferd og fredskrenkelse av fornærmede etter [straffeloven § 266](#), og ikke vernet av [Grunnloven § 100](#) eller [EMK artikkel 10](#). Tiltale domfelles dermed overensstemmende også med tiltalebeslutningen post II b), men frifinnes altså for forholdet i tilleggstiltalebeslutningen.

III Straffespørsmålet

Det skal utmåles straff for ett tilfelle av omsorgsunndragelse etter [straffeloven § 261](#), som etter rettens oppfatning ligger i nedre sjikt av bestemmelsen, samt tre tilfeller av hensynsløs adferd og fredskrenkelser etter [straffeloven § 266](#). [Straffeloven § 79 bokstav a\)](#) kommer til anvendelse ved fastsettelse av felles straff for forholdene.

Tiltalte er tidligere domfelt ved Gulating lagmannsretts dom av 16.02.2024, for fire tilfeller av overtredelser av [straffeloven § 266](#), ved publisering av videoer, lydopptak og innlegg på Youtube og Facebook, til betinget fengsel i 30 dager. Tingrettens dom i denne saken er av 24.04.2023. Forholdene i saken nå, er begått dels forut for dommen i tingretten, jf. post I og II a), og dels mellom dommen i tingretten og domfellelsen i lagmannsretten, jf. post II b) og c). Skjæringspunktet for å avsi etterskuddsdom etter [straffeloven § 82](#), er domsavsigelsen i tingretten, jf. [HR-2001-822](#) nederst på [side 1608](#) og [side 1609](#). Det betyr at i saken her får [straffeloven § 82](#) anvendelse for post I og II a), slik at det ved straffeutmålingen for disse postene skal tas hensyn til hva en passende straff ville vært ved samtidig pådømmelse med forholdene i Gulating lagmannsretts dom av 16.02.2024. Retten er for øvrig enig med aktoratet i at det i dette tilfellet er mest hensiktsmessig å avsi en fellesdom for alle forhold, og ikke en tilleggsdom, jf. [straffeloven § 82 tredje ledd](#).

I lagmannsrettens dom fra 16.02.2024, som altså gjaldt samme type overtredelser, er det uttalt at: «normalstraffen for én overtredelse antas å være bot. At det i denne saken er tale om fire overtredelser, tilsier at det bør idømmes en betinget fengselsstraff. Både allmennpreventive og individualpreventive hensyn tilsier at det reageres med fengselsstraff.» Videre fremgår det at lagmannsretten la til grunn at «forholdene samlet sett kvalifiserer for fengsel 45 dager», som ble nedsatt til 30 dager på grunn av vesentlig for lang saksbehandlingstid og brudd på retten til rettergang innen rimelig tid i [EMK artikkel 6 nr. 1](#).

Det skal nå utmåles straff for ytterligere tre tilfeller av hensynsløs adferd, der retten i skjerpende retning legger vekt på at fornærmede i post II c) er samme fornærmede som i ett av forholdene pådømt i lagmannsrettens dom. Overtredelsene bærer med andre ord ikke bare preg av enkeltstående sjikane, men gjentatt sjikane mot enkeltperson. Etter rettens oppfatning er det videre skjerpende at forholdene i post II b) og c) er begått bare måneder etter at tiltalte var domfelt ved Sør-Rogaland tingretts dom av 24.04.2023, men altså før rettskraftig avgjørelse ved lagmannsretts dom av 16.02.2024. Tiltalte har demonstrert et fast forsett om hensynsløshet og krenkelser av enkeltindivider, til tross for domfellelsen i tingretten. Individualpreventive hensyn taler med andre ord med tyngde for at det utmåles en følbar, ubetinget fengselsstraff.

I dommen fra lagmannsretten er det vist til at barneverntjenesten utfører et viktig oppdrag for samfunnet, og at de ansatte i barneverntjenesten har et særlig behov for vern mot atferd av denne art. Retten er enig i dette, og viser til at barnevernansatte har vist seg å være særlig utsatt for hets og gjengjeldelse som følge av sitt arbeid og de oppgaver de utfører på vegne av samfunnet. På denne bakgrunn, samt tatt i betraktning de omfattende og alvorlige konsekvensene denne typen hensynsløshet har for de fornærmede, mener retten normalstraffenivået

for en overtredelse, også av allmennpreventive hensyn, må være fengselsstraff, og ikke bare en bot. Det vises til redegjørelsen ovenfor for hvilke følger tiltaltes handlinger har hatt for hver av de fornærmede.

Når det gjelder overtredelsen av [straffeloven § 261](#), omsorgsunndragelsen av B, mener retten alvorlighet av forholdet ligger i nedre sjikt av bestemmelsen, og isolert sett skal medføre en straff av bot, eventuelt en helt kort betinget fengselsstraff. Det vises til at B selv var 16 år gammel, hadde rømt fra barneverntjenestens omsorg flere ganger før, tiltaltes beskjedne bidrag til rømningen og unndragelsen denne gang og at unndragelsen varte kun åtte til ni timer før B var tilbake i barneverntjenestens omsorg. B ble ikke holdt borte mot sin vilje, og led heller ingen vesentlig overlast mens hun var sammen med tiltalte.

Før formildende omstendigheter tas i betraktning, mener retten samlet straff og en passende fellesdom i saken er i overkant av 90 dager fengsel, eventuelt med utsatt fullbyrdelse av deler av straffen. De formildende omstendighetene er først og fremst den lange saksbehandlingstiden, som både for forholdene pådømt av Gulating lagmannsrett 16.02.2024 og for post I og II a) i saken her, er så vidt vesentlig at det foreligger en krenkelse av retten på rettergang innen rimelig tid etter [Grunnloven § 95 første ledd](#) og [EMK artikkel 6 nr. 1](#). Dette skal kompenseres ved at det skal gjøres en markert reduksjon i straffens lengde. På denne bakgrunn er retten kommet til at straffen passende settes til 60 dager fengsel, der 30 dager gjøres betinget med alminnelig prøvetid på to år.

Tiltalte har samtykket til samfunnsstraff. Etter rettens oppfatning gjør imidlertid tiltaltes faste forsett og at det er tale om gjentakelse, også etter tingrettens dom 24.04.2023 for samme type krenkelser, at straffens formål taler mot at det utmåles en samfunnsstraff eller en reaksjon fullt ut i frihet. Krenkelsen av tiltalts rett på rettergang innen rimelig tid, er allerede markert ved nedsettelse av fengselsstraffens lengde, samt at straffen er gjort delvis betinget. Andre formildende omstendigheter av avgjørende betydning foreligger ikke.

IV Erstatningsspørsmålet

Ovennevnte utgjør både ansvarsgrunnlag og årsakssammenheng for fastsetting av oppreisningserstatning til fornærmede C, D og E etter [skadeserstatningsloven § 3-5 første ledd bokstav b\)](#), jf. [skadeserstatningsloven § 3-3](#) og henvisning til [straffeloven § 266](#). Det følger av [§ 3-5](#) at oppreisning skal fastsettes til en sum som retten finner «rimelig» for voldte «tort og smerte» og «annen krenking eller skade av ikke-økonomisk art». I [HR-2020-1345-A avsnitt 28](#) er utmålingsprinsippene oppsummert slik:

«Oppreisning skal utmåles på individuell og skjønnsmessig basis. I praksis er det blant annet lagt vekt på handlingens objektive grovhet, skadevolderens skyld, fornærmedes subjektive opplevelse av krenkelsen og arten og omfanget av de påførte skadevirkningene. Det vil ut fra forholdene i den enkelte saken kunne variere hvilke momenter som kommer i forgrunnen, se [Rt-2012-1773 avsnitt 22](#) med videre henvisning til [Rt-2011-769 avsnitt 28](#). Mens det pønale aspektet tidligere var fremtredende, har betydningen av å gi offeret kompensasjon kommet mer i forgrunnen de senere årene, se [HR-2019-1675-A avsnitt 85](#) og [Rt-2011-769 avsnitt 21](#). ...»

Eventuell økonomisk skade og tap, faller med andre utenfor bestemmelsen og er ikke en del av utmålingen. I Gulating lagmannsretts dom av 16.02.2024, er tiltalte dømt til å betale oppreisningserstatning til fornærmede E. Det er i den sammenheng presisert av lagmannsretten at «tiltalte, heller ikke i erstatningsmessig sammenheng, kan gjøres ansvarlig for at fornærmede i ettertid har mottatt truende og sjikanerende meldinger fra en rekke personer, som har bidratt til å forsterke skadevirkningene hos fornærmede». Oppreisningserstatningen ble av lagmannsretten fastsatt til 15 000 kroner for ett lignende facebookinnlegg som i saken her. Det er for øvrig vanskelig å finne helt sammenlignbare, eller noe entydig erstatningsnivå for denne typen krenkelser i Høyesterett- eller lagmannsrettspraksis.

Både når det gjelder handlingens objektive grovhet, skadevolderens skyld, fornærmedes subjektive opplevelse av krenkelsen og arten og omfanget av de påførte skadevirkningene, vises det til det som fremgår ovenfor under skyld- og straffespørsmålet. Etter rettens oppfatning er 15 000 kroner i alle fall ikke for høyt, gitt tiltaltes faste forsett og arten og omfanget av de påførte skadevirkningene. Omfanget av skadevirkningene synes å være størst for fornærmede E og D, som begge henholdsvis har måtte skifte stilling eller jobb og er blitt langtidssykemeldt etter tiltaltes handlinger. For Ds del er det usikkert om når eller om han i det hele vil kunne komme tilbake igjen i jobb som advokat. Det presiseres imidlertid i denne sammenheng at oppreisning ikke er erstatning for økonomisk tap, men kun for den ikke-økonomisk tort og smerte. For Es del blir omfanget av skadevirkningene særlige store ved at krenkelsen gjentas og skadevirkningene opprettholdes over tid, også etter

domfellelse og idømt oppreisningserstatning i tingretten for den første krenkelsen. Opplevelsen av å ikke kunne beskytte seg selv, og samtidig tilsynelatende være mål for nye krenkelser, medfører ekstra usikkerhet og en tilleggsbelastning.

Retten er kommet til at passende oppreisningserstatning for krenkelsen av C settes til 15 000 kroner, tilsvarende som for den første krenkelsen av E i lagmannsrettens dom av 16.02.2024. For E og Ds del er skadevirkningene større og nivået skal heves merkbart. Passende oppreisningserstatning fastsettes til 30 000 kroner til hver.

V Sakskostnadsspørsmålet. Avslutning

Det er påstått idømt sakskostnader, overensstemmende med det som er hovedregelen ved domfellelse, jf. [straffeprosessloven § 436 første ledd](#). Tiltalte er i jobb og har inntekt, og har i utgangspunktet betalingsevne. Retten er likevel – under noe tvil – kommet til at det ikke skal idømmes sakskostnadsansvar, idet tiltalte er dømt til å betale en ikke helt uvesentlig erstatningssum til de fornærmede. Det vises til [straffeprosessloven § 437 tredje ledd](#), og at sakskostnader skal avpasses etter tiltaltes økonomiske evne. Sakskostnadsansvar må etter rettens oppfatning stå tilbake for idømt erstatning til fornærmede.

Dommen er enstemmig, men ikke avsagt innen lovens frist, jf. [straffeprosessloven § 42](#). Grunnen er sakens omfang og varigheten av hovedforhandlingen, og derav utsatt domskonferanse, samt rettens øvrige gjøremål.

Dommen er avsagt med bare rettens leder til stede, etter enstemmig beslutning i medhold av [straffeprosessloven § 43 første ledd tredje punktum](#) flg.

DOMSSLUTNING

1. A, født [00.00.2002], frifinnes for tilleggstilltalebeslutningen.
2. A, født [00.00.2002], dømmes for overtredelse av [straffeloven § 261 første ledd](#) og [straffeloven § 266](#), som en fellesdom etter [straffeloven § 82 tredje ledd](#), jf. [straffeloven § 79 bokstav a\)](#) med Gulating lagmannsretts dom av 16.02.2024, til fengsel i 60 -seksti- dager, hvor fullbyrdelsen av 30 -tretti- dager utsettes på alminnelige vilkår og med prøvetid på 2 -to- år.
3. A, født [00.00.2002], dømmes til innen 2 -to- uker fra dommens forkynnelse å betale oppreisningserstatning til:
 - C med 15 000 -femtentusen- kroner
 - D med 30 000 -trettitusen- kroner
 - E med 30 000 -trettitusen- kroner.
4. Det idømmes ikke sakskostnader.

1 Tilføyd av Lovdata.